

Verslag PRT

26 september 2024 van 15.30 uur tot 16.30 uur

Mededelingen

Burgemeester Van Bree (Geldrop-Mierlo) vervangt burgemeester Dijsselbloem.
Burgemeester Van Rooij sluit digitaal aan.

Het tijdstip van aanvang van dit overleg is aangepast vanwege een ingelast overleg van de landelijke regietafel (LRT). ██████████ kan hierdoor wel aanwezig zijn bij dit overleg. Ze verzorgt een terugkoppeling van de LRT.

██████████ is vandaag te gast. ██████████ is programmadirecteur Doorstroomlocaties. Door het woningtekort stagneert de uitstroom van statushouders naar een woning. Ook in Brabant is één van de meest kansrijke mogelijkheden om versnelling te brengen in het huisvesten van vergunninghouders het realiseren van doorstroomlocaties. ██████████ geeft bij agendapunt 5 een presentatie over haar rol en ze gaat in op de mogelijkheden om doorstroomlocaties te realiseren door gemeenten en (financiële) ondersteuning vanuit het Rijk.

De politie-eenheid Oost-Brabant werkt aan een plan waarin aandacht is voor de veiligheid van bestuurders en ambtenaren.

1) Actualiteit

Terugblik

In de PRT voor de zomer was de prognose dat het opvangtekort gestaag zou oplopen. Mede door de opening van noodopvanglocaties (waaronder in Son en Breugel en Roosendaal) en het verlengen van een aantal noodopvanglocaties (Loon op Zand, Rucphen, Dongen, Geertruidenberg) is het tekort aan opvangplekken beperkt gebleven. Heeze-Leende neemt per 1 oktober de tijdelijke noodopvang over van 150 asielzoekers uit Geldrop-Mierlo. Eindhoven is druk bezig met meerdere locaties voor asielzoekers en statushouders.

De bezettingsgraad in de AZC's is hoog gebleven (boven de norm van 96% en vaak ook boven de 100% bezettingsgraad) gebleven. In Ter Apel is de daadwerkelijke bezetting meerdere malen boven de 2000 uitgekomen. Daardoor bleek het noodzakelijk om met spoed noodopvang te realiseren. De instroom van nieuwe asielzoekers is minder dan afgelopen jaar. De uitstroom van statushouders naar woningen stukt echter waardoor AZC's vol blijven zitten.

De Spreidingswet is nog steeds geldend. Een van de belangrijkste uitgangspunt van deze wet is om te komen tot de realisatie van duurzame opvang die op een eerlijke manier verdeeld is over alle gemeenten. Duurzame opvang is bovendien veel goedkoper.

De ontwikkelingen op het asieldorfier volgen zich in hoog tempo op. Zojuist is er een vergadering van de LRT (kennismakingsgesprek met minister Faber) geweest

Regeerprogramma

Om het strengste asielbeleid ooit voor elkaar te krijgen, kiest het kabinet voor het zo snel mogelijk activeren van het noodrecht. Dat betekent dat een deel van de Vreemdelingenwet buiten werking kan worden gesteld en dan kan het kabinet daarvan afwijken. Op die manier kunnen op de korte termijn meerderjarige kinderen niet meer nareizen, het stapelen van asielprocedures wordt strenger getoetst en asielzoekers die niet op zitting of afspraak verschijnen worden afgewezen.

Ook komen er strengere voorwaarden voor gezinshereniging. Het wordt voor het overgrote deel van de asielzoekers alleen mogelijk als ze een vaste woonruimte hebben, een passend inkomen en minimaal twee jaar een verblijfsstatus.

Daarnaast gaat het kabinet werken aan een asielcrisiswet. Daar moeten de Eerste en Tweede Kamer wel hun goedkeuring voor geven. Het gaat zeker twee jaar duren voordat die er is. Daarin wil het kabinet ook verwerken dat de omstreden Spreidingswet wordt ingetrokken. Er komt een beslisstop op asielaanvragen, een versoering van de opvang, en mensen zonder verblijfsvergunning kunnen desnoods gedwongen worden uitgezet.

Ook krijgen asielzoekers niet langer na vijf jaar een asielvergunning voor onbepaalde tijd. Minister Faber gaat in Europa daarnaast zo snel mogelijk pleiten voor een zogeheten *opt-out* voor Nederland van het Europese asiel- en migratiebeleid. De meeste van deze maatregelen stonden ook al in het hoofdlijnenakkoord.

2) Vaststellen conceptverslag PRT 27 juni 2024 (bijlage 1)

Het conceptverslag wordt vastgesteld, namen ambtenaren worden weggelakt en het verslag wordt actief openbaar gemaakt op de website van de provincie Noord-Brabant.

3) Spreidingswet

Gerealiseerde opvangplekken provincie Noord-Brabant 2024	
Januari 2024	7322
Februari 2024	7719
Maart 2024	7829
April 2024	7758
Mei 2024	7853
Juni 2024	7800
Juli 2024	7800
Augustus	8116
September	8235

Totaaloverzicht Asiel (prognose voor 1 juli 2025)

Regio	Opgave spreidingswet	Prognose Per 1/7/2025	Waarvan AMV (prognose)	Vershil t.o.v. opgave
De Baronie	2370	1384	202	-986
Hart van Brabant	2373	2806	202	433
Brabant Zuidoost	4514	4616-4716	380	102-202
Markiezen	1524	1024	50	-500
Noordoost- Brabant	3908	3230	330	-678
Noord- Brabant	14689	13060-13161	1164	- 1629-1529

Op dit moment is het aantal gerealiseerde opvangplekken iets meer dan 8000. Daarvan is een groot deel noodopvang met een tijdelijk karakter. De gemeenten in Noord-Brabant voldoen daarmee nog niet volledig aan de totale opgave van 14689 te realiseren opvangplekken per 1 juli 2025. Bij het niet geheel voldoen aan de opgave volgens de Spreidingswet geldt de Beleidsregel Verdeelbesluiten. Het landelijk beeld is dat provincies met veel inwoners zoals Noord-, Zuid-Holland en Gelderland de opgave niet geheel gaan invullen. Provincies met een laag inwoneraantal zoals Flevoland, Friesland en Drenthe gaan naar verwachting meer opvangplekken realiseren dan de aan hun toebedeelde opgave.

De regio's rapporteren op 1 oktober 2024 aan de CdK. Oorspronkelijk was de planning om op 1 september 2024 de regioplannen aan te leveren. Gelet op het belang van het doorlopen van een zorgvuldig proces binnen de gemeente is in de PRT van 27 juni 2024 besloten om 1 oktober 2024 als uiterlijke datum van rapportage van de regioplannen aan de CdK te hanteren.

Verslag CdK aan Minister Faber en verdeelbesluit

Tijdlijn

1 oktober 2024: uiterlijke aanleverdatum regioplannen

1 oktober tot 14 oktober 2024: Check op feitelijke onjuistheden (ambtelijk)

31 oktober: Verslag CdK aan Minister voor 1 november 2024

Voorkeur voor gezamenlijk aanbieden provinciale verslagen aan Minister met begeleidend persbericht op 31 oktober 2024.

- Verdeelbesluit Minister per 1 januari 2025

→ Alle verslagen zijn in principe openbaar op basis van de Wet open overheid

4) Opvang Oekraïense ontheemden

█ geeft een toelichting op de stand van zaken opvang Oekraïense ontheemden.

Op dit moment zijn 4,41 miljoen mensen Oekraïne ontvlucht en als ontheemd geregistreerd in Europa. Duitsland, Polen en Tsjechië vangen de meeste mensen uit Oekraïne op, samen nl 2,5 miljoen.

Nederland

In Nederland verblijven op dit moment ongeveer 120.000 ontheemden uit Oekraïne op basis van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Hiervan verblijven 83.108 ontheemden in de gemeentelijke opvang. De overige groep heeft zelf een onderkomen gevonden; zelfstandig, bij vrienden of familie, werkgevers of particulieren initiatieven. Gemeenten hebben gezamenlijk 91.000 plekken doorgegeven als gerealiseerd. Hiervan zijn 7.815 bedden niet beschikbaar (snijverlies). Voor deze bedden ontvangen gemeenten 61 euro per bed per dag.

Huidige opgave: 97.000

Opgave per 1-1-2025 op basis van prognose: 120.000 (eind april '24 gecommuniceerd naar alle gemeenten en PRT's)

Noord-Brabant

Opgave o.b.v. 97.000 landelijk à 12.886

Opgave o.b.v. 120.000 landelijk à 16.255 plekken in Brabant

Gerealiseerd: 12.769

Huidige realisatie ligt dicht bij de opgave van 97.000. Brabant doet het dus goed maar moet de komende maanden wel flink doorgroeien om aan de vraag te kunnen blijven voldoen.

	Opgave o.b.v. 97000	Opgave per 1-1-2025	Realisatie
Midden-West Brabant	4993	6456	5085
Brabant Noord	3833	4732	3983
Brabant Zuid-Oost	4060	5067	3701

De eigen bijdrage en de hoogte van het leefgeld zijn actuele thema's.

5) Huisvesting statushouders

Huisvesting statushouders

Gedeputeerde Oudenhoven geeft een update huisvesting statushouders.

Stand van zaken huisvesting vergunninghouders per 1 september

- Wat de resultaten tot en met augustus betreffen, lopen we achter. Waar we 1.255 vergunninghouders (naar rato) in de maanden juli en augustus hadden moeten plaatsen, zijn er in deze maanden 820 gehuisveste vergunninghouders.
- Qua gemeenten in Brabant betekent dit dat er 45 gemeenten (naar rato) een achterstand hebben in het huisvesten van vergunninghouders.
- In vergelijking met de landelijke cijfers hebben we in Brabant in de maanden juli en augustus 65,3% gerealiseerd van de taakstelling van juli en augustus. Landelijk is er gemiddeld 59,9% gerealiseerd in deze maanden

Doorstroomlocaties (toelichting [REDACTED])

Gezien de grote behoefte aan een-persoonswoningen en het beperkte aanbod daarvan, zijn doorstroomlocaties een passende tijdelijke oplossing om meer en betere matches tussen woningen en vergunninghouders te kunnen maken. Door gemeenten (financieel) te ondersteunen om doorstroomlocaties te realiseren, wil de Rijksoverheid ruimte en tijd verschaffen aan gemeenten om hun structurele huisvesting op orde te brengen voor de aan hen gekoppelde vergunninghouders en andere (spoed)zoekers. Doorstroomlocaties dienen als tijdelijke verblijfplaats voor statushouders met als doel hen eerder de kans te bieden om te beginnen met integreren en deelnemen aan de samenleving in of nabij hun toekomstige woonplaats. Daarnaast verminderen doorstroomlocaties de druk op COA-opvanglocaties door de doorstroom te bevorderen.

6) Van planvorming naar realisatie

Met het indienen van alle regioplannen komt de Provincie Noord-Brabant voor een nieuwe fase te staan in het realiseren van de wettelijke taakstelling voor asielopvang. Een fase waarin gemeenten verantwoordelijk zijn voor het beschikbaar stellen van opvangplekken, die zij wettelijk als taakstelling toebedeeld hebben gekregen. Deze fase vereist een herijking van de rol van de provincie om de uitvoering van de lokale en regionale plannen te ondersteunen en te begeleiden. Hierbij is samenwerking op verschillende niveaus cruciaal, zowel bestuurlijk als ambtelijk, om de vastgestelde doelen te bereiken. Han Looijen heeft een eerste voorstel voorgelegd aan de regio's. Hij zal dit proces begeleiden.

7) W.v.t.t.k.

Brief burgemeester Cranendonck (vrijdag 20 september 2024)

De gemeente Cranendonck doet een dringende oproep aan minister Faber van Asiel en Migratie om snel in te grijpen bij de aanhoudende overlast veroorzaakt door bewoners van de COA-locatie in Budel. In een brief aan de minister heeft burgemeester Van Kessel de ernstige situatie uiteengezet en benadrukt dat de overlast een grote impact heeft op de leefbaarheid en sociale veiligheid van de samenleving.